LECTORI BENOVOLO

ORDINIS MEDICI

LIPSIENSIS

H. T.

PROCANCELLARIUS

D. POLYCARPUS GOTTLIEB SCHACHER,

PHYSIOLOG. P. P.

S. P. D.

QVemadmodum corpus noſtrum ad corruptionem admodum proclive virtute vitalis ejus motus per longam annorum ſeriem ab omni putredinis labe immune præſtatur; ita vitali illo motu extincto corpus quoque brevi poſt putridum rancidumque evadit. Eidem fato eſt fœtus in utero materno ſubjectus, qui ſæpe ante moritur, quam in lucem edatur. Exanimatus ſolenni naturæ curſu mox putredine conſumitur, eodemque tempore matrem in anceps vitæ periculum præcipitat. Proinde paradoxum fortaſſis videbitur, ſi impræſentiarum aſſeram, fieri interdum, ut fœtus vita privatus ſine ſenſibili putredinis labe & citra funeſta gravidæ ſymptomata ad notabile temporis ſpatium in utero permaneat. Huic aſſertioni fidem ut conciliem, liceat illuſtrationis ergo ſequentem hiſtoriam conciſe recenſere: Nobilis quædam fœmina, vegeto corporis habitu, in optimo ætatis flore conſtituta, plurium liberorum fauſta genitrix, ante annos non ita multos non vanam de graviditate ſibi conceperat ſpem. Cum enim periodicus menſium fluxus ceſſaret, immodicamque oris ariditatem nocturno imprimis tempore ſe moleſtantem ſentiret, ac præterea nauſea non tam jejuno ſtomacho, quam brevi poſt paſtum infeſtaretur, atque ſymptomata illa, quæ ipſi uterum gerenti alias erant conſueta, ad quartum uſque menſem durarent, non citra ſonticam cauſam ſe gravidam eſſe ſuſpicabatur; Quarto geſtationis menſe nondum elapſo præter ſpem omnem atque opinionem in gravem uteri hæmorrhagiam incidens atque abortum haud parum reformidans remediis externis æque ac internis utebatur, quibus immodicus fluxus multum quidem minuebatur, penitus tamen non ſiſtebatur, imo novo accedente corporis

motu medicamentisque per aliquot dies insuper habitis, ita recrudescebat, vt non minima sanguinis quantitas impetuose effunderetur, eam tamen non ita debilitans, quo minus muniis suis adhuc, tum præesse potuerit. Ad pristinam igitur quietem remediorumqve usum rediens tantum levaminis percipiebat, ut fluxus ille paulatim penitus cohiberetur. Sed anceps nunc hærebat, utrum una cum sanguine excreto omnis graviditatis spes evanuerit, an vero gravida ad huc esset. Vix sex septemve dies effluxerant, ex quo in novum fluxum uterinum, quatuor circiter dies durantem, relabebatur, postmodumque eodem nunc remissiori, nunc intensiori separatis temporibus corripiebatur, unde nulla omnino impraegnationis spes eidem amplius relinqui videbatur, præsertim cum supra recensita symptomata graviditatem indicantia penitus remiserint, nullumque foetus motum post medium gestationis tempus persenserit. Tanto autem corporis robore pollebat formosa illa, ut nunquam lecto affixa hæreret, sed læto animo domestica officia obiret cultumque divinum aliaque consortia frequentaret, tametsi perpaucos saltem dies a fluxu illo immunis esset, & dubio procul foetum mortuum in utero gereret. Accidit vero post trigesimam secundam hebdomadam, computatione a conceptionis tempore instituta, ut ex improviso in gravissimam iterum uteri hæmorrhagiam incideret, eodemque tempore non citra dolores partui consuetos carneam massam una excluderet. Hanc quidem haud pauci adstantium pro mola habebant, tamen ea paulo accuratius pervestigata, adparebat clare, carneam illam massam non molam, sed placentam recentem ac justo crassiorem esse, intusque foetum membranis suis obvolutum contineri. Proinde iis provide incisis liquor amnii nonnihil turbidus promanabat, tenellusque nudus, incorruptus, nullum foetorem spirans, gracilis tamen, extenuatus, solito minor, trimestris embryonis magnitudinem vix æquans in oculos incurrebat, funiculo ejus umbilicali incorrupto quidem, sed flaccido marcidoque simul comparente. Sane symptomata, quibus gravidæ adficiuntur, non semper una eademque esse, vel mulieribus cognitum satis perspectumque est. Nostra potissimum intensæ oris siccitatis rationem habebat; uti enim extra graviditatis tempus de ea nil quicquam molestiæ sentiebat; ita eadem brevi post conceptionem ac toto pene gestationis tempore tam exquisite affligebatur,

batur, ut necesse haberet, sæpius jam nocturno, jam matutino tempore immodicam labiorum, linguæ, faucium que ariditatem aqua aliove potu temperare. Quemadmodum vero nostra huic ac ceteris signis supra indigitatis confisa optime impraegnationem cognoscebat; ita nos conjectura haud aberraturos esse speramus, si aperte asseramus, foetum præcoci partu exclusum octo pluresve hebdomadas mortuum in utero delituisse. Nihil jam de diuturno fluxu cruento foetum necessario debilitante tandemque enecante dicam. Neque symptomatum graviditatem indicantium brevi post primam uteri hæmorrhagiam remissionem prolixe commemorabo. Certe mater non sancte modo asseverabat, se postmedium gestationis tempus nunquam foetus motum percepisse, verum testimonia etiam omni exceptione majora luculentissimeque probantia, se minimum triginta duas hebdomadas gravidam fuisse, proferebat. Cum itaque infans in lucem emissus, nec non funiculus umbilicalis tabidus gracilisque comparuerit, ac ille trimestris embryonis magnitudinem vix æquaverit, conjicere fas est, tenellum finem septimi vel principium octavi mensis in utero vivendo haud attigisse, sed potius plures hebdomadas ante abortum extinctum fuisse. Operæ fortassis pretium nos facturos speramus, si hac data occasione tria imprimis paulo curatius perivestigemus: nimirum, quomodo infans mortuus tamdiu citra corruptionem & putredinem in utero materno asservari potuerit, secundo, cur mater, foetum mortuum in utero gerens, præter frequentiorem uteri hæmorrhagiam nihil mali effatu digni experta fuerit, & postremo undenam sit, quod foetus in utero mortuus haud maturius fuerit expulsus. Foetum exanimem ad aliquot hebdomadas imo menses in matrice citra corruptionem hærere, non modo præsens observatio, verum alii etiam Auctores fide digni luculenter probant. Siquidem *Cl. Mauriceau* embryonem sextimestrem describit, qui incorruptus pene comparuit, tametsi ultra mensem mortuus in utero materno latitarit. Atque *Hildanus* duorum foetuum a diversis matribus editorum meminit, qui per trium quidem mensium spatium mortui in ergastulo materno delituerunt, qui tamen neque putridi, neque foetidi observari fuere. Oppido rara est observatio, quam *Celeberr. Schrœckius* litterarum monumentis consignavit; quippe quæ foetum instar alabastri nitidum, nullibique putredinis labe infestatum sistit, quantumvis quatuor menses in

Observations sur la grossesse & l'accouchement des femmes Obs. 245.

Cent. 2. Obs. Chirurg. 51.

M N C D I A. 9. Obs. 162.

uteri

uteri latebris exanimis hæſerit. Quamobrem cur de rei tot obſervationibus confirmatæ veritate dubitare velimus, cauſam, me judice, habemus propemodum nullam. Conſultius erit, cauſas nonnihil indagare, quæ foetum exanimum aliquandiu in utero a corruptione immunem præſtant. Sane quantum aër concretorum naturalium corruptionem & putredinem promoveat, inde dilucide adparet, quod eorundem multa, corruptioni alias maxime obnoxia, quam diutiſſime a putredine præſerventur, modo aëris acceſſus ſtudioſiſſime abarceatur. Id quod inprimis in fructibus videre eſt, qui ad putredinem alias maxime proni, ſphæræ vitreæ ab aëre evacuatæ incluſi ad integrum annum citra corruptionem ullam aſſervari poſſunt. Jam vero foetus, liquori amnii innatans, & membranis ſuis amictus in utero clauſo tutus a liberiori aëris acceſſu deliteſcit, hinc contra etiam dubio ſine eſt, quod foetus mox putreſcere incipiat, ſi dilaceratis ejus membranis ac liquore amnii profuſo orificioque uteri hiante, paulo liberiori aëris acceſſui exponatur, utpote cujus attactu unio particularum humores conſtituentium paulatim diſſolvitur, peregrinusque motus ipſis imprimitur, atque craſis eorundem penitus invertitur, ut tandem non mirum, ſi & ſolidæ partes livore perfuſæ pedetentim molleſcant corrumpanturque. Præterea ad præcavendam putredinem haud parum liquor amnii conferre videtur. Sicuti enim fructus in liquoribus & animalium corpora in aqua alumine ſimilique ſale impraegnata aliisve liquoribus modo brevius, modo longius incorrupta aſſervantur; ita non abſimilem fortaſſis uſum limpidus amnii liquor ſalinis ſpiculis imbutus tenello præſtare videtur. Quare excretio ejus, cujus mentionem antea fecimus, ſimul ad cauſas corruptionis mox tenellum invadentes referri meretur. Imo hæc forſan quoque eſt ratio, cur foetus mole major minori citius in utero corrumpatur. Minores namque liquore amnii undiquaque alluuntur, ſecus ac in paulo grandioribus animadvertimus. Neque etiam a ratione abhorret, placentæ cum utero cohæſionem ſymbolam ſuam ad avertendam putredinem ſimul conferre. Licet enim ex ea humores miniſterio funiculi umbilicalis ad foetum mortuum amplius transferri nequeant, tamen placenta materno ſanguine adhuc tum irrigata particulas laudabiles per poros membranæ amnii dum excernit, ſane liquor ejus quotidie inſtauratus, craſinque ſuam aliquandiu conſervans, em-

bryo

bryo quo minus putrefcat, omnino præcavet. Atque hæc dubio procul princeps eft caufa, cur incorrupto exiftente foetu ex interitu ejus gravida parum incommodi perfentifcat. Equidem ordinarie foetus in utero mortuus matri graviffima nec raro lethifera parit fymptomata, avtopfia id ubertim confirmante; interdum tamen ab iis gravidas liberas permanere, & noftra, & fupra citata exempla luculenter docent. Quoniám enim quandoque accidit, ut mortuo tenello uterus cum placenta inflammatione haud corripiatur, a qua alias peffima proveniunt fymptomata, neque placenta ac foetus illico putrefcere incipiant, quorum foetida exhalantia miafmata fanguinem maternum inquinando funefta mala gignunt; fieri omnino poteft, ut ejusmodi infans cum placenta molæ ad inftar aliquandiu in utero citra periculofa fymptomata retineatur. Cur vero foetus mortuus naturæ nifu haud maturius expulfus fuerit, præcipue cum mors infantis cum matris vita plane haud congruat, huicque fummum immineat periculum, & ideo natura totis viribus in id incumbere debeat, ut infans mortuus, ceu res vitæ matris penitus adverfa, quantocyus ex oeconomia animali exterminetur, jam paulo fpecialius indagandum venit. Profecto foetus mortui vel vivi exclufionem acrius paulo fi contemplemur, obfcurum effe nequit, eam citatiorem ac fpafmodicum uteri motum prærequirere. Uti itaque hic ab uberiori fpirituum influxu primario dependet; ita eidem caufæ exftimulantes abfolute funt neceffariæ. Jam vero cum in noftra neque placentæ inflammatio, neque embryonis moles aut calcitratio, neque membranarum dilaceratio & liquoris amnii profufio, neque miafmata acria foetidaque uterum ad accelerandum fpirituum influxum exftimularint, vel fponte innotefcit, cur embryonis mortui exclufio aliquandiu protracta fuerit. Interim naturam non penitus otiofam fuiffe frequens fanguinis ftillicidium non obfcure docet. Haud dubie namque fanguis per placentam uteri propter embryonem mortuum ægre circulans nimiumque cumulatus hinc & inde radices placentæ perfregit, ftatisque temporibus majori minorique hæmorrhagiæ occafionem dedit, usque dum radicibus penitus diffolutis, uteroque vehementer exftimulato, ingratus ille hofpes cum fummo matris emolumento prorfus fuerit exclufus.

De

De hoc vero qualicunque argumento differendi nobis occasionem dedit Vir nobilissimus clarissimusque

DOMINUS M. JOHANNES FRIDERICUS DRECHSEL,
Lipſ. Medic. Baccalaur.

Poſtquam enim & Philoſophiam & Medicinam ſub manuductione Profeſſorum Doctorumque hujus Academiæ præclare excoluit, is non modo ab inclyto Philoſophorum Ordine ſummis in Philoſophia honoribus non citra eruditorum applauſum ornatus, verum a gratioſa etiam Facultate noſtra benigne exceptus fuit. Præterquam enim quod Theoriæ Medicæ aſſiduam ſedulamque navavit operam, hanc etiam cum Praxi amicabili vinculo conjunxit, eandemque ſub moderamine optimi Parentis, Practici Lipſienſis celeberrimi, non ſine multorum ægrotantium emolumento ſtrenue exercuit, utramque vero cum in Theoretico, tum Practico Examine Collegio noſtro ita adprobavit, ut conſpirantibus omnium ſuffragiis, cui Licentia ſummum in Medicina gradum aſſumendi concederetur, dignus judicatus fuerit. Eum proinde in finem ego, cui a *Reverendiſſimo, Sereniſſimo atque Celſiſſimo Principe ac Domino, Domino Mauritio Wilhelmo, Duce Saxoniæ, Cliviæ, Montium, Angriæ & Weſtphaliæ, Poſtulato Adminiſtratore Epiſcopatus Martisburgenſis, Landgravio Thuringiæ, Marchione Miſniæ, & ſuperioris ac inferioris Luſatiæ, Principe Hennebergico, Comite in Marca, Ravensberg & Barby, Dynaſta in Ravenſtein, Academiæ hujus Nutricio benigniſſimo atque Cancellario perpetuo, Domino meo Clementiſſimo*, ad præviam Facultatis noſtræ demiſisſimam denominationem Procancellarii munus clementisſime eſt demandatum, non modo Panegyrin proximo Martis die celebrandam indico, ſed & finita Diſſertationis de Coagulatione Humorum, ejusque in ſanitatem effectu, ventilatione, atque dubia quæſtione: *Num ex natatu vel ſubmerſione pulmonum certi quid de vita & morte nati definiri queat?* in Oratione Inaugurali expedita, prælaudatum Virum Licentiati honoribus ſolenniter condecorabo. Ut vero Rector Academiæ Magnificus, Proceres utriusque Reipublicæ graviſſimi, ac cives noſtri generoſisſimi nobiliſſimique, Actum hunc perhonorifica & peraccepta ſua præſentia illuſtriorem reddere ne graventur, officioſe ac peramanter rogo atque obteſtor, ad quævis officiorum genera me cum Nobiliſſimo Domino Candidato viciſſim obſtricturus. P. P.

d. XXIV. Octobris. M DCC XVII.

LIPSIENSIS, TYPIS ZEIDLERIANIS.